2026/1167

3.9.2026.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/1167

od 28. svibnja 2026.

o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu operativnog rizika

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ([1]), a posebno njezin članak 314. stavak 9. treći podstavak, članak 315. stavak 3. treći podstavak, članak 316. stavak 3. treći podstavak, članak 317. stavak 9. treći podstavak i članak 321. stavak 2. treći podstavak,

budući da:

(1) Pokazatelj poslovanja zamjenska je vrijednost za operativni rizik koja se temelji na financijskom izvještaju. Stavke koje se odnose na redovno bankarsko poslovanje u financijskim izvještajima trebale bi biti uključene u taj pokazatelj, dok bi elementi koje treba isključiti iz pokazatelja poslovanja trebali biti oni koji se ne odnose na redovno bankarsko poslovanje, kako su navedeni u članku 314. stavku 7. Uredbe (EU) br. 575/2013. Elementi koje bi trebalo uključiti u pokazatelj poslovanja ili isključiti iz njega i njegove različite komponente trebali bi se utvrditi na temelju međunarodnih regulatornih standarda.

(2) Za neke komponente prihoda i rashoda bilo bi nerazmjerno razdvojiti vrijednost njihovih različitih potkomponenti ili stavki. Iz toga slijedi da bi, ako je element prihoda ili rashoda uvršten među isključene stavke, ali sadržava i stavke koje su navedene među stavkama koje treba uključiti, ili obratno, institucije trebale osigurati da se takve stavke ne isključe ili uključe više puta.

(3) Radi usklađivanja s međunarodnim regulatornim standardima institucije bi trebale uključiti kamatne prihode i kamatne rashode u komponentu kamata, najmova i dividendi. Člankom 314. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 od institucija se zahtijeva da sve prihode i rashode koji proizlaze iz financijskih i poslovnih najmova uključe u komponentu kamata, najmova i dividendi, uključujući amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Stavke koje se odnose na najmove uključene u komponentu kamata, najmova i dividendi pokazatelja poslovanja trebale bi biti usklađene sa stavkama u Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) 16. U skladu s tim, institucije bi u komponentu kamata, najmova i dividendi trebale uključiti sve prihode i rashode od ulaganja u nekretnine za koje se dobiva najamnina, uključujući prihode od najma tih nekretnina.

(4) Kako bi se osigurala usklađenost s međunarodnim regulatornim standardima, institucije bi komponentu imovine iz članka 314. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 trebale izračunati kao zbroj određenih stavki bilančne imovine. Budući da komponenta imovine ulazi u izračun komponente kamata, najmova i dividendi, institucije bi u komponentu imovine trebale uključiti i svu imovinu u bilanci koja stvara kamatne prihode ili dovodi do kamatnih rashoda.

(5) Institucije bi trebale uključiti prihode od dividendi u komponentu kamata, najmova i dividendi. Prihodi od dividendi trebali bi uključivati prihode institucije od dividendi od ulaganja u dionice i fondove koji nisu konsolidirani u financijskim izvještajima institucije, uključujući prihode od dividendi od nekonsolidiranih društava kćeri, pridruženih društava i zajedničkih pothvata.

([1]) SL L 176, 27.6.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.

(6) Institucije bi trebale uključiti ostale prihode iz poslovanja u komponentu usluga. Ostali prihodi iz poslovanja trebali bi uključivati prihode od redovnog poslovanja koji nisu uključeni u druge stavke pokazatelja poslovanja, ali su slične prirode.

(7) U skladu s člankom 314. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije trebaju u ostale troškove poslovanja uključiti svoje troškove i gubitke od događaja operativnog rizika. Ti događaji operativnog rizika mogu se iskazati na nekoliko načina u financijskom izvještaju institucije, među ostalim kao rashodi, gubici, rezervacije, umanjenje vrijednosti i amortizacija. Institucije bi stoga u svoje ostale troškove poslovanja trebale uključiti sve učinke događaja operativnog rizika koji utječu na njihove financijske izvještaje, bez obzira na to kako su ti troškovi označeni ili iskazani. Budući da se u članku 314. stavku 7. točki (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 navodi da se plaćene premije i primljene uplate za kupljene police osiguranja ili reosiguranja ne uključuju u izračun pokazatelja poslovanja, iz toga slijedi da bi takvi troškovi trebali uključivati kupljene police osiguranja ili reosiguranja. Međutim, ti bi troškovi trebali biti umanjeni za povrate koji nisu povrati od osiguranja i reosiguranja. Ti bi troškovi trebali uključivati i izvanredne gubitke koje institucije mogu isključiti iz izračuna svojeg godišnjeg gubitka od operativnog rizika nakon dobivanja dopuštenja iz članka 320. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(8) Kako bi se dobile točne i potpune informacije o tome gdje su financijski učinci događaja operativnog rizika iskazani u financijskom izvještaju institucije, institucije bi te financijske učinke trebale raščlaniti po glavnim stavkama računa dobiti i gubitka u kojima su ti učinci iskazani.

(9) Institucije trebaju uključiti prihode od naknada i provizija u komponentu usluga. To bi trebalo uključivati prihode ostvarene od pružanja savjeta i usluga te prihode koje je institucija ostvarila kao eksternalizirani pružatelj financijskih usluga.

(10) Institucije bi u komponentu usluga trebale uključiti troškove za naknade i provizije. To bi trebalo uključivati troškove plaćene za savjetodavne i druge usluge te naknade koje je institucija platila za primljene eksternalizirane financijske usluge, ali ne bi trebalo uključivati naknade plaćene za primljene eksternalizirane nefinancijske usluge, kao što su one koje se odnose na logistiku, IT ili ljudske resurse.

(11) Određene vrste operacija ili računovodstvenih odabira, uključujući ekonomsku zaštitu pozicija koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak od rizika te razdvajanje izvedenica ugrađenih u osnovni hibridni instrument ili u strukturirane financijske instrumente, mogu uzrokovati neopravdano povećanje financijske komponente, koja se izračunava zbrajanjem apsolutnih vrijednosti dobiti i gubitka iz komponente knjige trgovanja i komponente knjige banke. U okviru ekonomske zaštite od rizika takvo neopravdano povećanje posljedica je postojanja vrsta operacija koje su međusobno usko povezane, a koje imaju suprotni predznak dobiti i gubitka. Ako se iskazuju u skladu s računovodstvenim standardima, iznosi tih operacija iskazuju se u različitim komponentama pokazatelja poslovanja (tj. u komponenti knjige trgovanja i komponenti knjige banke). Stoga financijske institucije ne mogu netirati iznose tih operacija ako se ti iznosi izračunavaju u okviru financijske komponente. U tom bi slučaju institucijama trebalo dopustiti primjenu pristupa bonitetne granice, tj. izračun financijske komponente u skladu s trećim dijelom glavom I. poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(12) Institucije bi u financijsku komponentu trebale uključiti komponentu trgovanja, koja sadržava neto dobit ili gubitak po imovini i obvezama kojima se trguje, od računovodstva zaštite i tečajnih razlika.

(13) Institucije bi u financijsku komponentu trebale uključiti komponentu knjige banke, koja sadržava neto dobit ili gubitke po financijskoj imovini i obvezama iz knjige pozicija kojima se ne trguje, kao i neto dobit ili neto gubitke od računovodstva zaštite i tečajnih razlika stavki u knjizi pozicija kojima se ne trguje. Gubici koji su već uključeni u izračun rizikom ponderirane imovine za kreditni rizik ne bi se trebali uključiti u komponentu knjige banke.

(14) Kako bi se spriječila nepravilna primjena pristupa bonitetne granice, koncept „neopravdanog povećanja financijske komponente” u slučaju ekonomske zaštite od rizika ne bi trebalo proširiti na dobit i gubitak po instrumentima zaštite od rizika u knjizi trgovanja koji nisu jasno povezani s dobiti i gubitkom po zaštićenim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak ili na situacije u kojima institucije ne poštuju u potpunosti pravila i uvjete pristupa bonitetne granice iz trećeg dijela glave I. poglavlja 3. Uredbe (EU) br. 575/2013. Nadalje, prilagodbe financijske komponente trebale bi biti ograničene na iznos dobiti i gubitka koji se odnosi na rizike koji su stvarno pokriveni zaštitom od rizika i koji značajno poništavaju računovodstvenu dobit i gubitak po zaštićenim stavkama.

(15) Institucije koje namjeravaju primjenjivati pristup bonitetne granice trebale bi moći izračunati dobit i gubitak svih pozicija koje se drže u bonitetnoj knjizi trgovanja i bonitetnoj knjizi pozicija kojima se ne trguje tijekom tri financijske godine predviđene za izračun financijske komponente. Kad je riječ o ekonomskoj zaštiti od rizika, institucije bi trebale moći utvrditi dobit i gubitak po zaštićenim instrumentima i povezanim zaštitama, odnosno povezati zaštite od rizika s rizicima pokrivenima zaštitom, te dokumentirati odnos zaštite od rizika u skladu s ciljevima institucije u području upravljanja rizicima. Ti se izračuni razlikuju od izračuna koji se provodi u skladu s računovodstvenim pristupom i ne temelje se na usklađenim računovodstvenim standardima niti se za njih moraju dostavljati periodična nadzorna izvješća. Stoga bi samo institucijama koje imaju politike, postupke, sustave i kontrole za pravilnu provedbu takvih izračuna i utvrđivanje iznosa dobiti i gubitka u slučaju ekonomske zaštite od rizika te njihovo pravilno dokumentiranje trebalo dopustiti primjenu pristupa bonitetne granice.

(16) Kako bi se spriječilo da se u svrhu regulatorne arbitraže pristup bonitetne granice selektivno primjenjuje u nekim godinama izračuna, institucije bi trebale primjenjivati pristup bonitetne granice za sve tri financijske godine predviđene za izračun pokazatelja poslovanja. Osim toga, institucijama bi trebalo dopustiti primjenu pristupa bonitetne granice u kombinaciji s računovodstvenim pristupom za određene subjekte unutar iste grupe ili određene vrste operacija ili računovodstvenih odabira, uključujući one koji se odnose na zaštitu strukturiranih izdanja od rizika. Točnije, ako institucije primjenjuju pristup bonitetne granice samo na odabrane vrste operacija, trebale bi primjenjivati računovodstveni pristup za preostali dio bilance.

(17) Kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da preispitaju primjenu pristupa bonitetne granice, institucije koje namjeravaju primjenjivati taj pristup trebale bi svojim nadležnim tijelima dostaviti odgovarajuću dokumentaciju i informacije prije njegove primjene. Institucije koje namjeravaju samo djelomično primjenjivati pristup bonitetne granice trebale bi zbog istog razloga u obavijest uključiti i informacije o računovodstvenom pristupu.

(18) Ako bilo koji uvjet na temelju kojeg se dopušta primjena pristupa bonitetne granice više nije ispunjen, institucije bi se trebale vratiti na računovodstveni pristup. Kako bi se izbjegla regulatorna arbitraža, institucije se ne bi trebale prečesto prebacivati s jednog na drugi od ta dva pristupa.

(19) Iz perspektive operativnog rizika, proizvodi ili usluge reosiguranja konceptualno se ne razlikuju od financijskih proizvoda ili usluga čiji su prihodi i rashodi koji proizlaze iz njihove distribucije uključeni u pokazatelj poslovanja, obično u okviru stavke prihoda od naknada i provizija ili troškova za naknade i provizije. Stoga institucija iz izračuna pokazatelja poslovanja ne bi trebala isključiti sve prihode i rashode koji proizlaze iz prodaje ili distribucije proizvoda ili usluga osiguranja ili reosiguranja.

(20) Određeni financijski učinci koji se odnose na imovinu u najmu ili proizlaze iz događaja operativnog rizika ili naknada plaćenih za primljene eksternalizirane financijske usluge mogu se, u posebnim slučajevima, iskazati u sljedećim stavkama navedenima u članku 314. stavku 7. Uredbe (EU) br. 575/2013: administrativni troškovi, uključujući troškove osoblja, kako je navedeno u članku 314. stavku 7. točki (c) Uredbe (EU) br. 575/2013, amortizacija materijalne i nematerijalne imovine, kako je navedeno u članku 314. stavku 7. točki (f) Uredbe (EU) br. 575/2013, te umanjenje vrijednosti ili poništenje umanjenja vrijednosti, kako je navedeno u članku 314. stavku 7. točki (i) Uredbe (EU) br. 575/2013. U takvim slučajevima institucije ne bi trebale isključiti te financijske učinke iz izračuna pokazatelja poslovanja.

(21) U slučaju preuzimanja, spajanja odnosno pripajanja ili otuđenja, uzimanje u obzir razdoblja od tri financijske godine na temelju financijskih izvještaja za izračun pokazatelja poslovanja može dovesti do potencijalnog odstupanja između kapitalnih zahtjeva za operativni rizik i stvarnog profila rizičnosti određene institucije. Stoga je potrebno utvrditi metodu za određivanje prilagodbe pokazatelja poslovanja u slučaju spajanja odnosno pripajanja, preuzimanja ili otuđenja te uvjete za odobravanje isključivanja iznosa koji se odnose na otuđene subjekte ili aktivnosti iz pokazatelja poslovanja, kako bi se postigla veća usklađenost između kapitalnih zahtjeva institucija i njihova stvarnog profila rizičnosti.

(22) Pokazatelj poslovanja zamjenska je vrijednost za operativni rizik koja se temelji na financijskom izvještaju. Institucije bi stoga u načelu trebale temeljiti svoju prilagodbu nakon spajanja odnosno pripajanja ili preuzimanja na revidiranom financijskom izvještaju spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti. Međutim, institucije mogu naići na poteškoće pri dobavljanju povijesnih serija točnih podataka koji se odnose na spojene odnosno pripojene ili preuzete subjekte ili aktivnosti tijekom razdoblja od tri financijske godine koje treba uzeti u obzir kako bi se prikazala operacija. Institucije bi stoga trebale imati mogućnost primjene alternativnih načina izračuna ako povijesni podaci koji se odnose na preuzeti ili spojeni odnosno pripojeni subjekt ili aktivnosti nisu dostupni ili točni za cijelo razdoblje koje je relevantno za izračun njihova pokazatelja poslovanja. Te alternativne metode izračuna trebale bi biti dovoljno konzervativne.

(23) Otuđenje poslovanja ili subjekta ne mora uvijek podrazumijevati potpuni prijenos operativnog rizika povezanog s otuđenim subjektom ili aktivnostima na subjekta preuzimatelja. U uvjete otuđenja može se uključiti odredba o odšteti u slučaju novih obveza ili gubitaka koji proizlaze iz događaja operativnog rizika do kojih je došlo prije prodaje. Stoga bi u slučaju otuđenja uvjetima pod kojima nadležna tijela mogu dati odobrenje iz članka 315. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 posebno trebalo osigurati da se otuđeni subjekt ili aktivnost više ne smatraju relevantnima za profil rizičnosti institucije.

(24) U skladu s člankom 316. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije čiji je pokazatelj poslovanja jednak ili veći od 750 milijuna EUR moraju, uz komponentu pokazatelja poslovanja, prikupiti podatke o gubicima od operativnog rizika i izračunati svoje godišnje gubitke od operativnog rizika. Prema međunarodnim standardima o operativnom riziku, uključujući standarde Bazelskog odbora za nadzor banaka, događaji gubitka moraju se klasificirati u sedam vrsta događaja. Radi usklađenosti s tim standardima taksonomija operativnog rizika iz članka 317. stavka 9. Uredbe (EU) br. 575/2013 trebala bi se temeljiti na istim tim vrstama događaja.

(25) Kako bi se utvrdio dovoljno detaljan sustav klasifikacije, taksonomija operativnog rizika trebala bi uključivati i klasifikaciju druge razine, u skladu s najboljim praksama u sektoru. Stoga bi podaci o događajima gubitka u taksonomiji operativnog rizika trebali biti organizirani u vrste događaja prve razine, koje predstavljaju makrodogađaje kojima bi se događaj gubitka trebao pripisati, i u kategorije druge razine, u kojima se detaljnije navode karakteristike odgovarajućih vrsta događaja prve razine. Kako bi se potaknulo usklađivanje iskazivanja događaja gubitka, kategorije druge razine trebalo bi osmisliti i opisati u skladu s međunarodnim standardima i najboljim praksama u sektoru.

(26) Kako bi se dobila potpuna slika gubitaka institucije, taksonomiju operativnog rizika za vrste događaja prve razine i kategorije druge razine trebalo bi osmisliti tako da budu međusobno isključive i zajedno sveobuhvatne, bez rezidualnih kategorija.

(27) Iako bi vrste događaja prve razine i kategorije druge razine trebale biti sveobuhvatne kad je riječ o gubicima od operativnog rizika, za neke događaje gubitka možda će biti potreban dodatan opis, uz razvrstavanje u relevantnu vrstu događaja prve razine i kategoriju druge razine. Kako bi bilježenje dostupnih informacija o događajima gubitka bilo još detaljnije, institucije bi tim događajima trebale pripisati jednu ili, prema potrebi, više karakteristika. Zbog svoje prirode karakteristike ne bi trebale biti osmišljene tako da budu međusobno isključive i zajedno sveobuhvatne. Stoga bi jednom događaju gubitka trebalo biti moguće pripisati više karakteristika, uključujući događaje gubitka povezane s „trećim stranama pružateljima IKT usluga" kako su definirane u članku 3. točki 19. Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), kojima bi trebalo pripisati i karakteristiku „IKT rizik" i karakteristiku „rizik povezan s trećim stranama".

(28) Kako bi na odgovarajući način opisale svoje gubitke, institucije bi u skupu podataka o gubicima trebale iskazivati samo gubitke koji su relevantni za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika. Međutim, institucije u skup podataka o gubicima ne bi trebale uključiti gubitke koji su povraćeni u roku od pet radnih dana jer se ti gubici priznaju kao brzo povraćeni.

([2]) Uredba (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (SL L 333, 27.12.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj).

(29) Taksonomija gubitka od operativnog rizika trebala bi omogućiti djelotvoran nadzor nad operativnim rizikom i biti razmjerna u trenutku prve primjene. Zbog toga bi barem tijekom cijele 2025. povijesne podatke za kategorije i karakteristike druge razine trebalo dostaviti u mjeri u kojoj je to moguće ili na dobrovoljnoj osnovi. S druge strane, budući da se kategorije prve razine nisu mijenjale u odnosu na postojeći okvir, institucije bi trebale dostaviti povijesne podatke barem za godine od 1. siječnja 2016.

(30) Nakon spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja institucija može biti obvezna izračunati godišnji gubitak od operativnog rizika zbog povećanog pokazatelja poslovanja. Nadalje, može doći do toga da zbog poteškoća koje su posljedica integracije spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata institucija mora izračunati gubitke od operativnog rizika, što bi moglo biti neopravdano opterećenje. Stoga bi institucijama trebalo dati dovoljno vremena da ispune zahtjev za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika.

(31) Institucije mogu iskazati pokazatelj poslovanja koji je jednak ili veći od 750 milijuna EUR samo privremeno, zbog prolaznih okolnosti. Stoga bi izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika bio neopravdano opterećenje za te institucije ako je prekoračenje praga samo privremena iznimka u određenom razdoblju.

(32) U posebnim okolnostima mogu se osnovati prijelazne institucije za upravljanje sanacijom institucija. S obzirom na specifičnost prijelaznih institucija i njihovu privremenu prirodu, izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika za te bi institucije bio neopravdano opterećenje. Zbog toga bi ih trebalo izuzeti od tog zahtjeva.

(33) Za preuzete ili spojene odnosno pripojene subjekte ili aktivnosti gubici se mogu iskazivati primjenom taksonomije rizika koja se razlikuje od taksonomije institucije koja izvješćuje. Kako bi se osigurala usporedivost i dosljednost podataka, institucija koja izvješćuje trebala bi reklasificirati gubitke preuzetih ili spojenih odnosno pripojenih subjekata primjenom taksonomije rizika iz članka 317. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(34) Gubici preuzetih ili spojenih odnosno pripojenih subjekata ili aktivnosti mogu biti u valuti koja se razlikuje od valute institucije koja izvješćuje. Institucije bi stoga trebale uključiti te gubitke u gubitke institucije koja izvješćuje primjenom, za svako desetogodišnje razdoblje, tečaja korištenog na kraju relevantne godine.

(35) Za spojene odnosno pripojene ili preuzete subjekte ili aktivnosti gubici se možda neće iskazivati ili će se možda iskazivati primjenom taksonomije rizika koja se razlikuje od one iz članka 317. stavka 9. Uredbe (EU) br. 575/2013 jer za te subjekte ili aktivnosti u važećim propisima nije utvrđena obveza sastavljanja skupa podataka o gubicima u skladu s člankom 317. stavkom 2. te uredbe. Moguće je i da spojeni odnosno pripojeni ili preuzeti subjekti ili aktivnosti nisu bili obuhvaćeni područjem primjene članka 317. Uredbe (EU) br. 575/2013 za svaku od deset godina prije preuzimanja ili spajanja odnosno pripajanja. U takvim bi slučajevima institucije trebale izračunati godišnji gubitak od operativnog rizika na temelju iskazanih gubitaka za koje su dostupni podaci, pri čemu trebaju prilagoditi rezultat za stopu pokrića ili iskazane gubitke u odnosu na cijelu instituciju.

(36) Odredbe ove Uredbe usko su povezane jer se u svima njima utvrđuju ključni aspekti zahtjeva u pogledu operativnog rizika. Kako bi se osigurala usklađenost tih odredbi, olakšao pristup krajnjim korisnicima i institucijama omogućila dosljedna primjena tih odredbi, trebalo bi ih objediniti u jednoj uredbi.

(37) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Komisiji dostavilo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo.

(38) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo provelo je otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te je zatražilo mišljenje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]),

([3]) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

DIO I.

KOMPONENTE POKAZATELJA POSLOVANJA, ELEMENTI KOJE TREBA ISKLJUČITI IZ TOG POKAZATELJA I PRILAGODBE TOG POKAZATELJA

GLAVA I.

KOMPONENTE POKAZATELJA POSLOVANJA

POGLAVLJE 1.

Komponenta kamata, najmova i dividendi

Članak 1.

Kamatni prihodi

Institucije izračunavaju kamatne prihode iz članka 314. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih podstavki:

(a) kamatni prihodi od financijske imovine koja se drži radi trgovanja;

(b) kamatni prihodi od financijske imovine kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak;

(c) kamatni prihodi od financijske imovine određene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak;

(d) kamatni prihodi od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;

(e) kamatni prihodi od financijske imovine po amortiziranom trošku;

(f) kamatni prihodi od računovodstva zaštite – izvedenice povezane s kamatnim rizikom;

(g) kamatni prihodi od ostale imovine;

(h) kamatni prihodi po obvezama;

(i) prihodi od poslovnih najmova, uključujući prihode od najma od ulaganja u nekretnine;

(j) prihodi koji su nastali zbog promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za koje se dobiva najamnina koja se mjere primjenom modela fer vrijednosti;

(k) dobit od imovine u najmu, uključujući dobit od izmjena najma.

Članak 2.

Kamatni rashodi

Institucije izračunavaju kamatne rashode iz članka 314. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih podstavki:

(a) kamatni rashodi za financijske obveze koje se drže radi trgovanja;

(b) kamatni rashodi za financijske obveze određene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak;

(c) kamatni rashodi za financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku;

(d) kamatni rashodi od računovodstva zaštite – izvedenice povezane s kamatnim rizikom;

(e) kamatni rashodi po ostalim obvezama;

(f) kamatni rashodi po imovini;

(g) troškovi poslovnog najma, uključujući izravne troškove poslovanja povezane s ulaganjem u nekretnine za koje se dobiva najamnina;

(h) troškovi koji su nastali zbog promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za koje se dobiva najamnina koja se mjere primjenom modela fer vrijednosti;

(i) gubici od imovine u poslovnom najmu;

(j) amortizacija i umanjenje vrijednosti ili poništenje umanjenja vrijednosti imovine u poslovnom najmu čiji su prihodi ili rashodi uključeni u izračun komponente kamata.

Podstavke iz prvog podstavka ne sadržavaju rashode koji su nastali zbog događaja operativnog rizika. Umjesto toga, institucije te rashode uključuju u stavku iz članka 6. stavka 1. točke (d) podtočke i.

Članak 3.

Komponenta imovine

Institucije izračunavaju komponentu imovine iz članka 314. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih podstavki:

(a) bruto knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava u središnjim bankama i ostalih depozita po viđenju;

(b) bruto knjigovodstvena vrijednost dužničkih vrijednosnih papira;

(c) bruto knjigovodstvena vrijednost kredita i predujmova;

(d) fer vrijednost izvedenica klasificiranih kao financijska imovina na referentni datum za izračun komponente imovine, pod uvjetom da su tokovi od takvih izvedenica priznati tijekom financijske godine u komponenti kamata;

(e) knjigovodstvena vrijednost materijalne i nematerijalne imovine u najmu.

Za potrebe točke (d) institucije uključuju izvedenice kojima se trguje i koje su ekonomske zaštite te izvedenice računovodstva zaštite.

Članak 4.

Komponenta dividendi

Komponenta dividendi iz članka 314. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 sastoji se od prihoda od dividendi od vlasničkih instrumenata i ulaganja.

POGLAVLJE 2.

Komponenta usluga

Članak 5.

Ostali prihodi iz poslovanja

Institucije izračunavaju ostale prihode iz poslovanja iz članka 314. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih stavki, osim povrata administrativnih troškova:

(a) prihodi koji su nastali zbog promjena fer vrijednosti materijalne imovine koja se mjeri primjenom modela fer vrijednosti, osim prihoda koji su nastali zbog promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za koje se dobiva najamnina koja se mjere primjenom modela fer vrijednosti;

(b) prihodi od drugog prihoda koji nije ostvaren od najma;

(c) dobit od dugotrajne imovine i grupa za otuđenje klasificiranih kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti.

Članak 6.

Ostali troškovi poslovanja

1. Institucije izračunavaju ostale troškove poslovanja iz članka 314. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih stavki:

(a) troškovi koji su nastali zbog promjena fer vrijednosti materijalne imovine koja se mjeri primjenom modela fer vrijednosti, osim troškova koji su nastali zbog promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine za koje se dobiva najamnina koja se mjere primjenom modela fer vrijednosti;

(b) troškovi zbog drugih troškova koji nisu nastali zbog događaja operativnog rizika i koji nisu nastali zbog imovine u najmu;

(c) gubici od dugotrajne imovine i grupa za otuđenje klasificiranih kao namijenjene za prodaju koje nisu kvalificirane kao poslovanje koje se neće nastaviti;

(d) gubici, troškovi, rezervacije i drugi financijski učinci koji su nastali zbog događaja operativnog rizika i koji su iskazani u bilo kojoj stavci računa dobiti i gubitka, uključujući gubitke, troškove, rezervacije i druge financijske učinke koji su iskazani u sljedećim stavkama:

   i. kamatni rashodi;

   ii. ostali troškovi poslovanja;

   iii. troškovi osoblja;

   iv. ostali administrativni troškovi;

   v. amortizacija;

   vi. rezervacije ili (–) ukidanja rezervacija;

   vii. umanjenje vrijednosti ili (–) poništenje umanjenja vrijednosti.

2. Za potrebe stavka 1. točke (d) gubici, troškovi, rezervacije i drugi financijski učinci koji su nastali zbog događaja operativnog rizika:

(a) umanjuju se za povezane primljene uplate osim za kupljene police osiguranja ili reosiguranja;

(b) ne umanjuju se za povezane primljene uplate za kupljene police osiguranja ili reosiguranja;

(c) uključuju izvanredne gubitke koji se, nakon dopuštenja nadležnog tijela u skladu s člankom 320. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, mogu isključiti iz izračuna godišnjeg gubitka od operativnog rizika institucije.

Članak 7.

Komponenta prihoda od naknada i provizija

Komponenta prihoda od naknada i provizija iz članka 314. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 uključuje prihode od pomoćnih aktivnosti povezanih s financijskim uslugama, uključujući prihode od IT aktivnosti potrebnih za izvršenje financijske usluge. Institucije izračunavaju prihode od naknada i provizija kao zbroj sljedećih stavki:

(a) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na vrijednosne papire;

(b) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na korporativno financiranje;

(c) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na savjetovanje uz naknadu;

(d) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na poravnanje i namiru;

(e) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na upravljanje imovinom;

(f) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na skrbništvo;

(g) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na centralne administrativne usluge za zajednička ulaganja;

(h) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na fiducijarne transakcije;

(i) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na platne usluge;

(j) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na distribuirane resurse klijenata kojima se ne upravlja;

(k) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na strukturirana financiranja;

(l) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na aktivnosti servisiranja kredita;

(m) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na preuzete obveze po kreditima;

(n) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na preuzeta financijska jamstva;

(o) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na odobrene kredite;

(p) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na devizno poslovanje;

(q) prihodi od naknada i provizija koji se odnose na robu;

(r) ostali prihodi od naknada i provizija.

Članak 8.

Komponenta troškova za naknade i provizije

Komponenta troškova za naknade i provizije iz članka 314. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 uključuje troškove pomoćnih aktivnosti za financijske usluge, uključujući troškove IT aktivnosti potrebnih za izvršenje financijske usluge. Institucije izračunavaju troškove za naknade i provizije kao zbroj sljedećih stavki:

(a) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na vrijednosne papire;

(b) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na poravnanje i namiru;

(c) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na upravljanje imovinom;

(d) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na skrbništvo;

(e) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na platne usluge;

(f) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na aktivnosti servisiranja kredita;

(g) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na primljene obveze po kreditima;

(h) troškovi za naknade i provizije koji se odnose na primljena financijska jamstva;

(i) troškovi od naknada i provizija koji se odnose na vanjsku distribuciju proizvoda;

(j) troškovi od naknada i provizija koji se odnose na devizno poslovanje;

(k) ostali troškovi za naknade i provizije.

POGLAVLJE 3.

Financijska komponenta

Članak 9.

Izračun financijske komponente

Pri izračunu financijske komponente iz članka 314. stavka 6. Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije primjenjuju jedan od sljedećih pristupa:

(a) „računovodstveni pristup”, prema kojem financijsku komponentu izračunavaju u skladu s člancima 10. i 11. ove Uredbe na temelju primjenjivog računovodstvenog okvira;

(b) „pristup bonitetne granice”, prema kojem financijsku komponentu izračunavaju u skladu s člankom 12. ove Uredbe na temelju bonitetne granice utvrđene u trećem dijelu glavi 1. poglavlju 3. Uredbe (EU) br. 575/2013, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

   i. određene vrste provedenih operacija ili računovodstvenih odabira, uključujući ekonomsku zaštitu pozicija koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak od rizika ili razdvajanje izvedenica ugrađenih u osnovni hibridni instrument ili u strukturirane financijske instrumente, dovode do neopravdanog povećanja financijske komponente pri primjeni računovodstvenog pristupa;

   ii. institucija ima politike, postupke, sustave i kontrole za:

      1. utvrđivanje dobiti i gubitka po zaštićenim instrumentima i povezanim zaštitama, pri čemu se te povezane zaštite povezuju s rizicima pokrivenima zaštitom;

2. pravilno izračunavanje dobiti i gubitaka bonitetne knjige trgovanja i bonitetne knjige pozicija kojima se ne trguje;

iii. interne politike, postupci, sustavi i kontrole omogućuju dokumentiranje odnosa zaštite od rizika i njegovih promjena tijekom vremena ovisno o ciljevima i odlukama u području upravljanja rizicima;

iv. prilagodbe financijske komponente ograničene su na iznos dobiti i gubitka povezan s rizicima koji su stvarno pokriveni zaštitom od rizika i značajno poništavaju računovodstvenu dobit i gubitak po zaštićenim stavkama.

Odjeljak 1.

Izračun financijske komponente u skladu s računovodstvenim pristupom

Članak 10.

Komponenta knjige trgovanja

Pri izračunu financijske komponente u skladu s računovodstvenim pristupom institucije izračunavaju komponentu knjige trgovanja iz članka 314. stavka 6. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih stavki:

(a) dobici ili (–) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto;

(b) dobici ili (–) gubici od računovodstva zaštite, neto, ako se računovodstvo zaštite primjenjuje za zaštitu financijske imovine i obveza koje se drže radi trgovanja;

(c) tečajne razlike [dobit ili (–) gubitak], neto, ako te razlike proizlaze iz financijske imovine i obveza koje se drže radi trgovanja.

Članak 11.

Komponenta knjige banke

Pri izračunu financijske komponente u skladu s računovodstvenim pristupom institucije izračunavaju komponentu knjige banke iz članka 314. stavka 6. Uredbe (EU) br. 575/2013 kao zbroj sljedećih stavki:

(a) dobici ili (–) gubici po prestanku priznavanja financijske imovine i financijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto;

(b) dobici ili (–) gubici po financijskoj imovini kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak;

(c) dobici ili (–) gubici po financijskoj imovini i financijskim obvezama određenima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto;

(d) dobici ili (–) gubici od računovodstva zaštite, neto, ako se računovodstvo zaštite primjenjuje za zaštitu financijske imovine i obveza osim onih koje se drže radi trgovanja;

(e) tečajne razlike [dobit ili (–) gubitak], neto, ako te razlike proizlaze iz financijske imovine i obveza osim onih koje se drže radi trgovanja.

Odjeljak 2.

Izračun financijske komponente u skladu s pristupom bonitetne granice

Članak 12.

Pristup bonitetne granice

1. Pri primjeni pristupa bonitetne granice za izračun financijske komponente institucije prilagođavaju stavke iz članaka 10. i 11. ove Uredbe u skladu s trećim dijelom glavom I. poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.

2. Institucije primjenjuju pristup bonitetne granice u skladu sa svojim strategijama, politikama, postupcima, sustavima i kontrolama, kako je utvrđeno u trećem dijelu glavi I. poglavlju 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.

3. Institucije mogu primjenjivati pristup bonitetne granice u kombinaciji s računovodstvenim pristupom.

Za potrebe prvog podstavka institucije mogu primijeniti pristup bonitetne granice na određene subjekte unutar iste grupe ili određene vrste operacija. U tom slučaju institucije moraju dokazati da područje primjene pristupa bonitetne granice nije odabrano u svrhu regulatorne arbitraže. Institucije primjenjuju računovodstveni pristup na preostali dio bilance. Institucije obavješćuju nadležna tijela o svim značajnim promjenama područja primjene pristupa bonitetne granice u skladu s člankom 13.

4. Institucije primjenjuju pristup bonitetne granice na sve tri financijske godine predviđene za izračun financijske komponente.

5. Ako institucije primjenjuju pristup bonitetne granice, nadležna tijela dužna su provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 9. točke (b).

Članak 13.

Postupak obavješćivanja o primjeni pristupa bonitetne granice

1. Institucije obavješćuju svoje nadležno tijelo o namjeri primjene pristupa bonitetne granice najmanje 90 dana prije nego što počnu primjenjivati taj pristup.

2. Obavijest o namjeri primjene pristupa bonitetne granice mora sadržavati sljedeće:

(a) potvrdu da su primjenu pristupa bonitetne granice odobrili upravljačko tijelo ili unutarnji odbor koji je ono imenovalo te datum tog odobrenja;

(b) datum od kojeg će se primjenjivati pristup bonitetne granice;

(c) opis vrsta provedenih operacija ili računovodstvenih odabira koji su doveli do neopravdanog povećanja financijske komponente i očekivanja institucije u pogledu njihova razvoja;

(d) opis portfelja komponente knjige trgovanja i komponente knjige banke na koje utječe neopravdano povećanje;

(e) vrijednost tih portfelja iz točke (d) na referentni datum obavijesti, izraženu kao:

   i. zamišljeni iznos za izvedenice,

   ii. nominalni iznos za dužničke instrumente,

   iii. tržišna vrijednost za dionice i subjekte za zajednička ulaganja;

(f) ako obavijest dostavlja konsolidirajući subjekt, doprinos po društvu kćeri portfeljima iz točaka (d) i (e);

(g) opis prilagodbi stavki iz članaka 10. i 11. zbog primjene pristupa bonitetne granice;

(h) analizu učinka, na posljednji izvještajni datum i u usporedbi s računovodstvenim pristupom, primjene pristupa bonitetne granice na:

i. komponentu knjige trgovanja,

ii. komponentu knjige banke,

iii. financijsku komponentu,

iv. pokazatelj poslovanja,

v. kapitalne zahtjeve za operativni rizik;

(i) ako institucije primjenjuju pristup bonitetne granice u kombinaciji s računovodstvenim pristupom u skladu s člankom 12. stavkom 3.:

i. opis vrsta operacija za koje se primjenjuje računovodstveni pristup,

ii. analizu učinka, na posljednji izvještajni datum i u usporedbi s pristupom bonitetne granice, primjene računovodstvenog pristupa na:

(1) komponentu knjige trgovanja;

(2) komponentu knjige banke;

(3) financijsku komponentu;

(4) pokazatelj poslovanja;

(5) kapitalne zahtjeve za operativni rizik;

(j) opis politika, postupaka, sustava i kontrola iz članka 9. točke (b) podtočke ii.;

(k) izvješće o neovisnoj provjeri koju je provela neovisna jedinica za kontrolu rizika institucije ili o unutarnjoj ili vanjskoj reviziji u vezi s ispunjenošću uvjeta iz članka 9. točke (b).

3. Razdoblje od 90 dana iz stavka 1. počinje teći tek kad su informacije i dokumentacija iz stavka 2. potpuni.

4. Institucije ažuriraju sljedeću dokumentaciju i ažuriranu dokumentaciju dostavljaju svojem nadležnom tijelu:

(a) najmanje jedanput godišnje dokumentaciju iz stavka 2. točaka od (c) do (i) i točke (k);

(b) dokumentaciju iz stavka 2. točke (j) samo ako je došlo do promjena tijekom razdoblja primjene pristupa bonitetne granice.

Za potrebe točke (a) institucije svojem nadležnom tijelu dostavljaju dokumentaciju iz stavka 2. točaka (h) i (i) na referentni datum ažuriranja izračuna pokazatelja poslovanja.

Članak 14.

Vraćanje na računovodstveni pristup

1. Institucije se vraćaju na računovodstveni pristup ako više nije ispunjen bilo koji uvjet iz članka 9. točke (b).

2. Institucije koje su se vratile na računovodstveni pristup primjenjuju taj računovodstveni pristup na sve tri financijske godine predviđene za izračun financijske komponente.

3. Institucije koje su se vratile na računovodstveni pristup ne smiju ponovno primjenjivati pristup bonitetne granice tijekom sljedeće tri financijske godine.

Članak 15.

Postupak obavješćivanja o vraćanju na računovodstveni pristup

1. Institucije obavješćuju nadležna tijela o vraćanju na računovodstveni pristup najmanje 90 dana prije vraćanja na taj pristup.

2. Obavijest o vraćanju na računovodstveni pristup mora sadržavati:

(a) potvrdu da je vraćanje na računovodstveni pristup odobrilo upravljačko tijelo ili unutarnji odbor koji je imenovalo to upravljačko tijelo te datum tog odobrenja;

(b) datum od kojeg će se primjenjivati računovodstveni pristup;

(c) informacije o uvjetima iz članka 9. točke (b) koji više nisu ispunjeni;

(d) analizu učinka, na posljednji izvještajni datum i u usporedbi s pristupom bonitetne granice, vraćanja na računovodstveni pristup na:

i. komponentu knjige trgovanja,

ii. komponentu knjige banke,

iii. financijsku komponentu,

iv. pokazatelj poslovanja,

v. kapitalne zahtjeve za operativni rizik;

(e) izvješće o neovisnoj provjeri koju je provela neovisna jedinica za kontrolu rizika institucije ili o unutarnjoj ili vanjskoj reviziji u vezi s točkama (c) i (d).

GLAVA II.

ELEMENTI KOJE TREBA ISKLJUČITI IZ POKAZATELJA POSLOVANJA

Članak 16.

Opseg isključenja iz pokazatelja poslovanja

1. Za potrebe članka 314. stavka 7. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije iz izračuna pokazatelja poslovanja ne isključuju prihode i rashode koji proizlaze iz distribucije proizvoda ili usluga osiguranja ili reosiguranja.

2. Za potrebe članka 314. stavka 7. točke (c) Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije iz izračuna pokazatelja poslovanja ne isključuju sljedeće stavke, ako se iskazuju kao administrativni troškovi:

(a) naknade plaćene za primljene eksternalizirane financijske usluge;

(b) troškovi najma;

(c) administrativni troškovi, uključujući troškove osoblja, koji proizlaze iz događaja operativnog rizika.

3. Za potrebe članka 314. stavka 7. točaka (f) i (i) Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije iz izračuna pokazatelja poslovanja ne isključuju sljedeće stavke, ako su povezane s imovinom u najmu ili proizlaze iz događaja operativnog rizika:

(a) amortizacija materijalne imovine;

(b) amortizacija nematerijalne imovine;

(c) umanjenje vrijednosti ili poništenje umanjenja vrijednosti.

GLAVA III.

PRILAGODBE POKAZATELJA POSLOVANJA

Članak 17.

Izračun prilagodbi pokazatelja poslovanja u slučaju spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja

1. Pri izračunu svojeg pokazatelja poslovanja institucije uključuju stavke preuzetih ili spojenih odnosno pripojenih subjekata ili aktivnosti na temelju revidiranih povijesnih financijskih izvještaja. Za preuzimanja aktivnosti za koje u prošlosti nisu sastavljeni posebni financijski izvještaji institucije izračun temelje na povijesnim financijskim podacima korištenima za konačno vrednovanje preuzete aktivnosti.

2. Institucije koje mogu dokazati da revidirani povijesni financijski izvještaji ili povijesni financijski podaci koji se odnose na preuzetu ili spojenu odnosno pripojenu aktivnost ili subjekt nisu dostupni ili točni uključuju preuzete ili spojene odnosno pripojene subjekte ili aktivnosti u izračun svojeg pokazatelja poslovanja primjenom pokazatelja poslovanja institucije pomnoženog s faktorom spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja, koji se izračunava prema sljedećoj formuli i na temelju posljednjih dostupnih i točnih financijskih podatka o tom subjektu ili aktivnosti, uključujući tekuće financijsko razdoblje izraženo kao godišnji ekvivalent:

$$\textit{Faktor spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja} = \frac{\textit{neto prihod iz poslovanja institucije} + \textit{neto prihod iz poslovanja subjekta/aktivnosti}}{\textit{neto prihod iz poslovanja institucije}}$$

pri čemu se *neto prihod iz poslovanja* izračunava u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2024/3117 ([4]) (FINREP F02.00_r355_c010).

3. Ako se pristup na temelju faktora spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja ne može primijeniti jer nema dovoljno podataka, institucije uključuju preuzete ili spojene odnosno pripojene subjekte ili aktivnosti u izračun svojeg pokazatelja poslovanja tako da za taj subjekt ili aktivnost koriste financijska predviđanja temeljena na podacima korištenima za konačno vrednovanje.

4. Umjesto primjene pristupa iz stavka 2. institucije za izračun pokazatelja poslovanja upotrebljavaju svoje revidirane financijske izvještaje čim se preuzeti ili spojeni odnosno pripojeni subjekt ili aktivnost u potpunosti uključe u financijske izvještaje institucija.

5. Institucije eventualne prilagodbe pokazatelja poslovanja u skladu sa stavcima od 1. do 4. primjenjuju i na razini svojeg matičnog društva ako se na to matično društvo primjenjuje Uredba (EU) br. 575/2013 u skladu s člankom 11. te uredbe.

6. Institucije obavješćuju svoje nadležno tijelo o svojoj namjeri uključivanja subjekata ili aktivnosti koji će se preuzeti ili spojiti odnosno pripojiti u izračun pokazatelja poslovanja, u skladu s metodama iz stavaka 1., 2. i 3. Institucije tu obavijest dostavljaju bez odgode, a najkasnije u trenutku uključivanja, u skladu s člankom 315. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, subjekata ili aktivnosti koji će se preuzeti ili spojiti odnosno pripojiti te iskazuju kapitalne zahtjeve za operativni rizik izračunane u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. ovog članka.

([4]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/3117 od 29. studenog 2024. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja institucija i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/451 (SL L, 2024/3117, 27.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3117/oj).

Članak 18.

Rokovi za prilagodbe pokazatelja poslovanja nakon spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja

Institucije uzimaju u obzir prilagodbe iz članka 17. na prvi primjenjivi datum dostave izvješća na temelju Provedbene uredbe (EU) 2024/3117 nakon datuma od kojeg spajanje odnosno pripajanje ili preuzimanje proizvodi učinke.

Članak 19.

Postupak davanja odobrenja za isključivanje iz pokazatelja poslovanja iznosa koji se odnose na otuđene subjekte ili aktivnosti

1. Nadležna tijela mogu institucijama dati odobrenje iz članka 315. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 nakon analize profila operativnog rizika sljedećih stavki:

(a) doprinos otuđenih subjekata ili aktivnosti gubicima od operativnog rizika institucije u proteklih najmanje pet financijskih godina;

(b) svi ugovorni aranžmani kojima se institucija ili bilo koji drugi subjekt u njezinoj grupi obvezuje kupcu otuđenih subjekata ili aktivnosti osigurati naknadu ili odštetu za buduće gubitke ili obveze koji proizlaze iz događaja operativnog rizika do kojih je došlo prije otuđenja;

(c) učinak otuđenja subjekata ili aktivnosti na strukturu za upravljanje operativnim rizikom institucije koji bi ugrozio njezinu sposobnost identificiranja, mjerenja i ublažavanja operativnog rizika, uključujući promjene u sustavima informacijske tehnologije, prijenos resursa i sve druge relevantne aspekte restrukturiranja.

2. Institucije koje podnose zahtjev za odobrenje iz članka 315. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 svojem nadležnom tijelu moraju dostaviti sljedeće:

(a) opis otuđenja subjekata ili aktivnosti, obrazloženje otuđenja i datume njegove provedbe;

(b) kvantitativnu analizu učinka otuđenja subjekata ili aktivnosti na kapitalne zahtjeve za operativni rizik i sve popratne dokaze, uključujući revidirane financijske izvještaje i *pro forma* financijske izvještaje koje je sastavio neovisni revizor;

(c) pojedinosti o gubicima od operativnog rizika koji se odnose na subjekt ili aktivnost koji su otuđeni tijekom posljednjih deset financijskih godina, ako su dostupne;

(d) uvjete otuđenja subjekata ili aktivnosti, uključujući eventualne dodatne sporazume, i pravnu analizu obveza koje mogu nastati iz događaja do kojih je došlo prije otuđenja;

(e) potvrdu da je upravljačko tijelo odobrilo otuđenje subjekata ili aktivnosti te datum tog odobrenja;

(f) analizu učinka otuđenja subjekata ili aktivnosti na strukturu upravljanja operativnim rizikom institucije;

(g) sve dodatne dokumente ili informacije kojima se dokazuje da se otuđeni subjekt ili aktivnosti više ne smatraju relevantnima za profil rizičnosti institucije.

3. Institucije relevantnom nadležnom tijelu podnose potpuni zahtjev za odobrenje iz članka 315. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 najmanje 90 dana prije predviđenog datuma prilagodbe pokazatelja poslovanja.

4. Dotično nadležno tijelo odgovara na zahtjev za odobrenje iz članka 315. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 u pisanom obliku u roku od 90 dana od primitka potpune dokumentacije kojom se potkrepljuje taj zahtjev.

Članak 20.

Postupak davanja odobrenja za isključivanje iz pokazatelja poslovanja iznosa koji se odnose na otuđene subjekte ili aktivnosti kad je učinak otuđenja mali

1. Ako je podnesen zahtjev iz članka 19. stavka 2., smatra se da je odobrenje iz članka 315. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 dano ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) zbroj neto prihoda iz poslovanja otuđenih subjekata ili aktivnosti tijekom financijske godine ne čini više od 5 % neto prihoda iz poslovanja institucije koja je provela otuđenje tijekom iste financijske godine;

(b) nadležno tijelo nije uložilo pisani prigovor na zahtjev institucije za odobrenje u roku od 90 dana od primitka potpune dokumentacije kojom se taj zahtjev potkrepljuje.

2. Institucije provode izračun iz stavka 1. točke (a) na kraju prethodne financijske godine i u izračunu koriste iznos neto prihoda iz poslovanja otuđenih subjekata ili aktivnosti i institucije koja je provela otuđenje.

Članak 21.

Izračun prilagodbe pokazatelja poslovanja u slučaju otuđenja

Institucije koje su dobile odobrenje iz članka 19. odnosno, ovisno o slučaju, članka 20., mogu isključiti iznose pokazatelja poslovanja koji se odnose na otuđene subjekte ili aktivnosti za posljednje tri financijske godine na temelju revidiranih financijskih izvještaja tih subjekata ili financijskih podataka korištenih za konačno vrednovanje tih aktivnosti.

Članak 22.

Rokovi za prilagodbu pokazatelja poslovanja u slučaju otuđenja

Institucije koje su dobile odobrenje iz članka 19. odnosno, ovisno o slučaju, članka 20., mogu prilagoditi svoj pokazatelj poslovanja u skladu s člankom 21. Te institucije iskazuju revidirane kapitalne zahtjeve za operativni rizik na sljedeći primjenjivi datum dostave izvješća kako je utvrđen u Provedbenoj uredbi (EU) 2024/3117.

DIO II.

TAKSONOMIJA GUBITAKA OD OPERATIVNOG RIZIKA, UVJETI POD KOJIMA SE IZRAČUN GODIŠNJEG GUBITKA OD OPERATIVNOG RIZIKA MOŽE SMATRATI „NEOPRAVDANIM OPTEREĆENJEM”, IZRAČUN SKUPA PODATAKA O GUBICIMA I PRILAGODBE TOG SKUPA PODATAKA O GUBICIMA

GLAVA I.

TAKSONOMIJA GUBITAKA OD OPERATIVNOG RIZIKA

Članak 23.

Klasifikacija događaja gubitka

1. Za potrebe članka 317. stavka 7. Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije svaki događaj gubitka klasificiraju u jednu vrstu događaja prve razine u skladu s člankom 24. ove Uredbe i u jednu kategoriju druge razine u skladu s člancima od 25. do 31. ove Uredbe. Ako događaj gubitka pripada više vrsta događaja prve razine ili više kategorija druge razine, institucije taj događaj klasificiraju u najrelevantniju vrstu događaja prve razine ili kategoriju druge razine.

2. Institucije svakom događaju gubitka pripisuju sve primjenjive karakteristike u skladu s člankom 32.

3. Institucije u skup podataka o gubicima ne uključuju gubitke koji su u cijelosti povraćeni u roku od pet radnih dana. Ako je povrat djelomičan, institucije u bruto gubitak iz članka 318. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 uključuju samo dio gubitka koji nije povraćen u roku od pet radnih dana.

4. Institucije događajima gubitka nastalima zbog sudskih postupaka smatraju gubitke nastale zbog svih pravnih sporova i nagodbi, uključujući obvezne sudske nagodbe te izvansudske sporove i nagodbe.

Članak 24.

Klasifikacija prve razine

Institucije svaki događaj gubitka klasificiraju u jednu od sljedećih vrsta događaja prve razine:

Klasifikacija vrste događaja prve razine	Opis	Referentni broj
Interna prijevara	Gubici proizašli iz radnji s namjerom prijevare i protupravnog prisvajanja imovine, isključujući slučajeve nejednakog tretmana zbog razlika / slučajeve diskriminacije, u kojima sudjeluje najmanje jedan unutarnji subjekt (tj. subjekt koji je u izravnom odnosu s institucijom ili za koji je institucija solidarno odgovorna), uključujući one u kojima unutarnji subjekt djeluje u dosluhu s vanjskim subjektima.	1
Vanjska prijevara	Gubici proizašli iz radnji vanjskog subjekta s namjerom prijevare i protupravnog prisvajanja imovine, bez sudjelovanja unutarnjeg subjekta.	2
Odnosi s radnicima i sigurnost na radnom mjestu	Gubici proizašli iz povrede zakona ili ugovora kojima se reguliraju radni odnosi, zdravstvena zaštita ili sigurnost na radu, gubici na osnovi odšteta zbog tjelesnih ozljeda ili na osnovi slučajeva nejednakog tretmana zbog razlika / slučajeva diskriminacije zaposlenika.	3
Klijenti, proizvodi i poslovne prakse	Gubici koji nisu nastali zbog prijevare, već proizlaze iz neispunjavanja radne obveze prema određenim klijentima (uključujući zahtjeve povezane s povjerenjem ili prikladnošću poslovanja), iz poslovnih praksi ili iz prirode ili sastava proizvoda.	4
Šteta na materijalnoj imovini	Gubici nastali zbog gubitka ili štete za materijalnu imovinu, zaposlenike ili povezana društva institucije, javnu imovinu ili nepovezane osobe za koje je institucija odgovorna uzrokovanih prirodnim katastrofama ili drugim događajima, uključujući nesreće, namjerno nanošenje štete, rat, građanske nemire, nerede i terorizam.	5
Prekidi rada i narušavanja rada sustava	Gubici nastali zbog prekida rada ili narušavanja rada sustava.	6
Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima	Gubici proizašli iz neuspješnog izvršenja poslova ili neadekvatnog upravljanja procesima i podacima; gubici nastali zbog odnosa s poslovnim partnerima i pružateljima usluga te regulatornim i poreznim tijelima.	7

Članak 25.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „interna prijevara”

Institucije svaki događaj gubitka koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „interna prijevara” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „interna prijevara”	Opis	Referentni broj
Podmićivanje i korupcija	Podmićivanje ili korupcija od strane unutarnjeg subjekta institucije.	1.1
Interna prijevara počinjena protiv institucije	Prijevara koju je unutarnji subjekt počinio protiv institucije. Ova kategorija uključuje krađu ili manipuliranje podacima i neovlašteno špekulativno trgovanje (engl. „rogue trading”), među ostalim na temelju povlaštenih informacija i manipuliranjem pozicijama, rizicima i računima dobiti i gubitka.	1.2
Interna prijevara počinjena protiv drugih dionika	Prijevara koju je unutarnji subjekt počinio protiv subjekata izvan institucije, uključujući klijente i treće strane. Ova kategorija uključuje krađu ili manipuliranje podacima i neovlašteno špekulativno trgovanje (engl. „rogue trading”), među ostalim na temelju povlaštenih informacija i manipuliranjem pozicijama, rizicima i računima dobiti i gubitka.	1.3

Članak 26.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „vanjska prijevara”

Institucije svaki događaj gubitka koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „vanjska prijevara” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „vanjska prijevara”	Opis	Referentni broj
Prijevara koju su počinili klijenti institucije	Prijevarne radnje koje se ne odnose na krađu podataka ili manipuliranje podacima, a koje je počinio klijent institucije, među ostalim u dosluhu s drugom osobom.	2.1
Prijevara koju nisu počinili klijenti institucije	Prijevarne radnje koje se ne odnose na krađu podataka ili manipuliranje podacima, a koje nije počinio klijent institucije, uključujući slučajeve prijevare upotrebom identiteta druge osobe koja o tome nema saznanja.	2.2
Krađa podataka i manipuliranje podacima	Krađa podataka ili zlonamjerno manipuliranje podacima u bankovnim sustavima na bilo koji način, uključujući kibernetičke napade. To se odnosi na sve vrste podataka, npr. podatke o klijentima, podatke o zaposlenicima i vlasničke podatke institucije.	2.3
Razbojništvo, provale i krađa materijalne imovine	Razbojništvo, provale i krađa materijalne imovine od strane vanjskog subjekta.	2.4

Članak 27.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „odnosi s radnicima i sigurnost na radnom mjestu”

Institucije svaki događaj gubitka koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „odnosi s radnicima i sigurnost na radnom mjestu” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „odnosi s radnicima i sigurnost na radnom mjestu”	Opis	Referentni broj
Neprimjereni odnosi s radnicima	Gubici koji su posljedica kršenja radnog zakonodavstva ili regulatornih zahtjeva (uključujući stvarno ili pretpostavljeno loše postupanje prema zaposlenicima koje se može povezati s povredom propisa, kao što je neopravdani otkaz, uznemiravanje); neučinkovitih radnih odnosa (uključujući industrijsku akciju, kao što su štrajkovi, sudske sporove i neučinkovito upravljanje odnosima između sindikata i zaposlenika); slučajeva nejednakog tretmana zbog razlika i slučajeva diskriminacije zaposlenika.	3.1
Neodgovarajuća sigurnost na radnom mjestu	Gubici koji su posljedica neučinkovite sigurnosti na radnom mjestu i kršenja pravila o zdravlju i sigurnosti zaposlenika.	3.2

Članak 28.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „klijenti, proizvodi i poslovne prakse”

Institucije svaki događaj gubitka koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „klijenti, proizvodi i poslovne prakse” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „klijenti, proizvodi i poslovne prakse”	Opis	Referentni broj
Loše postupanje prema klijentima / neispunjavanje dužnosti prema klijentima	Neprimjereno ponašanje prema klijentima i neispunjavanje dužnosti prema klijentima, stvarnima ili potencijalnima.	4.1
Povreda privatnosti podataka / loša zaštita povjerljivosti	Neovlašteno otkrivanje ili zlouporaba povjerljivih informacija.	4.2
Nepoštene tržišne prakse, kršenje protumonopolskih propisa ili propisa o tržišnom natjecanju	Obavljanje poslovnih aktivnosti na način kojim se krše pravila i standardi trgovanja, uključujući sve vrste zlouporabe tržišta i manipuliranja tržištem. Kršenje protumonopolskih propisa ili propisa o tržišnom natjecanju, kad institucija ne postupa u skladu s najboljim interesima klijenata.	4.3
Neodgovarajuća distribucija i marketing, uključujući propust u pružanju prodajnih usluga	Neodgovarajući/neprimjereni načini distribucije proizvoda i usluga te izravne marketinške prakse koje su neodgovarajuće ili se temelje na netočnim informacijama. Propust u pružanju prodajnih usluga uključuje propust u pružanju usluga prije i poslije prodaje. Propust u pružanju usluga prije prodaje odnosi se na pružanje neprimjerenih/neodgovarajućih usluga klijentima prije prodaje, uključujući zavaravajuću prodaju i nepružanje odgovarajućih savjeta. Propust u pružanju usluga poslije prodaje odnosi se na pružanje neprimjerenih/ neodgovarajućih usluga klijentima poslije prodaje, uključujući neodgovaranje na pritužbe klijenata na loše prodajne usluge u rokovima koje je utvrdilo regulatorno tijelo.	4.4

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „klijenti, proizvodi i poslovne prakse”	Opis	Referentni broj
Financijski kriminal	Rizik od pranja novca, neispunjavanja obveze provedbe postupka „upoznaj svog klijenta” i kršenja sankcija. Ova kategorija obuhvaća: (a) nepoštovanje ograničenja nametnutih sankcijama, uključujući događaje operativnog rizika nastale zbog transakcija koje pogreškom uključuju sankcionirane zemlje; (b) sudjelovanje u pranju novca i financiranju terorizma, uključujući neispunjavanje obveze provedbe postupka „upoznaj svog klijenta”.	4.5
Kršenja zakona i propisa koja nisu izričito razvrstana u druge vrste ili kategorije događaja	Kršenja pravnih ili regulatornih obveza koja nisu izričito razvrstana u druge vrste ili kategorije događaja, uključujući kršenje pravnih obveza institucije i obveza koje su odredila regulatorna i porezna tijela. Ova kategorija obuhvaća: (a) obavljanje djelatnosti bez potrebnog odobrenja, dozvole, potvrde ili registracije; (b) utaju poreza. Ako je utaja poreza svjesno počinjena s namjerom kršenja poreznog propisa, institucije događaj gubitka klasificiraju u događaj pod referentnim brojem 1.3.	4.6
Neodgovarajući dizajn proizvoda i usluga	Nedostaci u dizajnu proizvoda ili usluga namijenjenih klijentima zbog kojih dizajn proizvoda/usluge ne zadovoljava potrebe klijenta.	4.7
Metodologija modela	Gubici nastali zbog pogrešaka u samom modelu, uključujući dizajn modela, netočne formule, metodologiju i temeljne pretpostavke. Ako su sustavi umjetne inteligencije sastavni dijelovi modela, pogreška uzrokovana tom tehnologijom mogla bi biti obuhvaćena rizikom modela.	4.8

Članak 29.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „šteta na materijalnoj imovini”

Institucije svaki događaj koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „šteta na materijalnoj imovini” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „šteta na materijalnoj imovini”	Opis	Referentni broj
Prirodne katastrofe	Gubici nastali zbog prirodnih katastrofa, uključujući pandemije.	5.1
Ostali vanjski događaji	Gubici nastali zbog drugih događaja, uključujući nesreće, namjerno nanošenje štete, rat, građanske nemire, nerede i terorizam. Prekidi rada, uključujući one koji su posljedica nedostupnosti radne snage, ne razvrstavaju se u ovu kategoriju.	5.2

Članak 30.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „prekidi rada i narušavanja rada sustava”

Institucije svaki događaj gubitka koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „prekidi rada i narušavanja rada sustava” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „prekidi rada i narušavanja rada sustava”	Opis	Referentni broj
Narušavanje rada infrastrukture i sustava	Narušavanje rada infrastrukture i sustava zbog kvarova unutarnjih aplikacija, unutarnjih mrežnih i informacijskih sustava te poremećaja u pružanju podrške, komunalnih usluga i vanjske podrške, kvarova infrastrukture, kvarova programa promjena IKT-a.	6.1
Prekidi rada	Prekidi rada zbog nedostupnosti radne snage ili radnih prostora.	6.2

Članak 31.

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja prve razine „izvršenje, isporuka i upravljanje procesima”

Institucije svaki događaj gubitka koji je u skladu s člankom 24. klasificiran u kategoriju „izvršenje, isporuka i upravljanje procesima” klasificiraju u jednu od sljedećih kategorija druge razine:

Klasifikacija druge razine za vrstu događaja „izvršenje, isporuka i upravljanje procesima”	Opis	Referentni broj
Pogreške u procesima/izvršenju	Nepravilna ili neodgovarajuća obrada, upravljanje i izvršenje transakcija (uključujući gubitke nastale zbog nenamjernog unosa pogrešnih podataka) ili drugih procesa (uključujući programe promjene koji se ne odnose na IKT).	7.1
Loše upravljanje računima klijenata	Neodgovarajuće upravljanje portfeljem/ulaganjima klijenata, uključujući neodobreni pristup računima, netočne evidencije klijenata (nastali gubici), gubitak ili šteta na imovini klijenata zbog nepažnje.	7.2
Nepoštovanje prava/obveza	Nepoštovanje odgovarajućeg postupka za vođenje pravnih postupaka. Nepravilno upravljanje ugovornim i izvanugovornim pravima/obvezama. Ova kategorija uključuje sve pogreške u izvršenju koje se odnose na pravne postupke i procese, uključujući pogreške pri izvješćivanju vanjskih subjekata, kao što su porezna i regulatorna tijela. Ne uključuje povrede pravnih obveza organizacije, pravne sporove i parnice.	7.3
Upravljanje podacima	Neprimjereno upravljanje podacima i pohrana podataka, uključujući sve vrste podataka, na primjer, podatke o klijentima, podatke o zaposlenicima i vlasničke podatke organizacije, ali isključujući povrede privatnosti podataka i neprimjerenu zaštitu povjerljivosti.	7.4
Implementacija i primjena modela	Nepravilna implementacija modela, iako je model možda ispravan. Primjena modela u pogrešnom kontekstu, iako je model možda ispravan i pravilno implementiran.	7.5

Članak 32.

Karakteristike

1. Institucije svakom događaju gubitka pripisuju sve primjenjive sljedeće karakteristike:

Karakteristike	Opis
Pravni rizik – povrede dužnosti	Kako su definirane u članku 4. točki 52.a podtočki (d) Uredbe (EU) br. 575/2013.
Pravni rizik – događaji koji nisu povrede dužnosti	Kako su definirani u članku 4. točki 52.a podtočkama (a), (b), (c), (e), (f) i (g) Uredbe (EU) br. 575/2013.
Rizik modela	Kako je definiran u članku 4. točki 52.b Uredbe (EU) br. 575/2013.
Rizik IKT-a – nepovezan s kibernetičkom sigurnošću	Kako je definiran u članku 4. točki 52.c Uredbe (EU) br. 575/2013, isključujući gubitke nastale zbog kibernetičkih napada.
Rizik IKT-a – povezan s kibernetičkom sigurnošću	Gubici uzrokovani kibernetičkim napadima kako su definirani u članku 3. točki 14. Uredbe (EU) 2022/2554.
Kreditni rizik (ako nije uključen u kreditnim rizikom ponderiranu imovinu)	Gubici od operativnog rizika povezani s kreditnom imovinom, uključujući kreditne prijevare (koje je počinio klijent za vlastiti račun ili ih je počinila treća strana krađom identiteta), neizvršive kreditne ugovore ili neizvršenje kolaterala, koji nisu plaćeni i nisu uključeni u iznos izloženosti ponderiran rizikom za kreditni rizik.
Tržišni rizik	Sljedeći događaji i povezani gubici klasificiraju se kao operativni rizik povezan s financijskim transakcijama i tržišnim rizikom: (a) događaji koji su posljedica operativnih pogrešaka i pogrešaka pri unosu podataka, uključujući: i. propuste i pogreške pri unosu ili izvršavanju naloga, ii. gubitak podataka ili nerazumijevanje tijeka podataka od jedinice za trgovanje do jedinice za nadzor i analizu te jedinice za pozadinske poslove institucije, iii. pogreške u klasifikaciji, iv. netočne specifikacije poslova u pismu namjere, uključujući pogreške koje se odnose na iznos transakcije, dospijeća i financijska obilježja; (b) događaji koji su posljedica propusta u unutarnjim kontrolama, uključujući: i. nepravilno izvršavanje naloga za zatvaranje pozicija na tržištu u slučaju nepovoljnih kretanja cijena, ii. neovlaštene pozicije koje prekoračuju dodijeljena ograničenja, neovisno o tome na koju se vrstu rizika odnose; (c) događaji koji su posljedica neodgovarajuće kvalitete podataka i nedostupnosti IT okruženja, uključujući tehničku nedostupnost pristupa tržištu koja onemogućuje sklapanje ugovora.
Rizik treće strane	Gubici koji mogu nastati za instituciju u vezi s njezinim korištenjem usluga koje pružaju treće strane pružatelji usluga ili njihovi podugovaratelji, među ostalim u okviru ugovora o eksternalizaciji. Ti gubici uključuju gubitke nastale zbog neodgovarajućeg upravljanja odnosima s trećim stranama i rizicima treće strane, uključujući propuste u razvoju i održavanju odgovarajućeg okvira za kontrolu treće strane (uključujući dubinsku analizu, odabir trećih strana pružatelja usluga, stalno praćenje) ili definiranju i provedbi odgovarajućih ugovornih aranžmana / sporazuma o razini usluga.

Karakteristike	Opis
Okolišni, socijalni i upravljački rizici	Gubici koji mogu proizaći iz okolišnih, fizičkih i tranzicijskih rizika, kako su definirani u članku 4. točkama 52.e, 52.f i 52.g Uredbe (EU) br. 575/2013. Gubici koji mogu proizaći iz socijalnih i upravljačkih rizika, kako su definirani u članku 4. točkama 52.h i 52.i Uredbe (EU) br. 575/2013.
Rizik od manipulativnog zelenog marketinga	Područje primjene uključuje rizik od manipulativnog zelenog marketinga, s obzirom na gubitke koji su posljedica praksi u kojima izjave, deklaracije, mjere ili priopćenja koji se odnose na održivost ne odražavaju jasno i vjerno temeljni profil održivosti subjekta, financijskog proizvoda ili financijskih usluga. Te prakse mogu dovesti potrošače, ulagatelje ili druge sudionike na tržištu u zabludu.
Kontinuitet poslovanja	Nepostojanje i neprovođenje odgovarajućeg okvira za upravljanje kontinuitetom poslovanja i upravljanje događajima (uključujući aspekte kontinuiteta poslovanja te oporavka i odgovora u području IKT-a iz članaka 11. i 12. Uredbe (EU) 2022/2554 i članaka 24., 25. i 26. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/1774 ([1])), uključujući neodgovarajuće planove kontinuiteta poslovanja.
Poslovanje sa stanovništvom (uključujući bankarstvo i brokerske poslove sa stanovništvom)	Događaji operativnog rizika i gubici od operativnog rizika povezani s malim ulagateljima, uključujući: (a) fizičke osobe; (b) MSP-ove (mala i srednja poduzeća) kako su definirani u članku 5. točki 9. Uredbe (EU) br. 575/2013. Popis aktivnosti za ovu karakteristiku uključuje: (a) poslovanje sa stanovništvom i privatno bankarstvo: kreditiranje i depoziti, transakcijski i štedni računi, bankomati, bankovne usluge, financijski najam, jamstva i obveze, fiducija i imetak, investicijsko savjetovanje, kartične usluge (debitne i kreditne kartice, trgovačke/poslovne/korporativne kartice, privatne marke); (b) brokerske poslove sa stanovništvom: zaprimanje, prijenos i izvršavanje naloga klijenata, usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa.
Trgovanje i prodaja	Događaji operativnog rizika i gubici od operativnog rizika povezani s aktivnostima koje uključuju trgovanje i prodaju, brokerske usluge, održavanje tržišta, riznicu, zauzimanje pozicija i vlasničke pozicije kojima upravljaju organizacijske jedinice za trgovanje kako su definirane u članku 4. točki 144. Uredbe (EU) br. 575/2013. Popis proizvoda za ovu karakteristiku uključuje: (a) vlasničke instrumente: portfelji vlasničkih ulaganja i dionički indeksi; (b) trgovanje instrumentima s fiksnim prinosom i kreditnim instrumentima; (c) devizno poslovanje; (d) robu i energetske proizvode; (e) tržište novca, financiranje, repo ugovore i pozajmljivanje vrijednosnih papira; (f) izvedenice.
Poslovno bankarstvo	Događaji operativnog rizika i gubici od operativnog rizika povezani s aktivnostima koje uključuju kreditiranje i depozite, jamstva, najam i faktoring, financiranje trgovine, financiranje projekata, nekretnine.
Ostale poslovne linije (uključujući korporativno financiranje, plaćanje i namiru, upravljanje imovinom, agencijske usluge, poslovne stavke)	Ova karakteristika uključuje preostale događaje operativnog rizika i gubitke od operativnog rizika povezane s aktivnostima, koji nisu navedeni za karakteristike „poslovanje sa stanovništvom”, „trgovanje i prodaja” i „poslovno bankarstvo”, uključujući sljedeće: (a) korporativno financiranje: spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja, usluge provedbe ponude odnosno prodaje uz obvezu otkupa, privatizacije, sekuritizacije, inicijalne javne ponude i privatni plasmani, savjetodavne usluge, općinske i državne financije, korporativno bankarstvo;

Karakteristike	Opis
	(b) plaćanja i namire za vanjske klijente: plaćanja i naplate, prijenos novčanih sredstava, poravnanje i namira u novcu i namira vrijednosnih papira; gubici pri plaćanju i namiri povezani s vlastitim aktivnostima institucije uključuju se u zahvaćenu poslovnu liniju; (c) agencijske usluge za račun klijenata: usluge skrbništva (založni račun, potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, korporativne akcije itd.), korporativne fiducijarne usluge i usluge zastupanja (agenti za izdavanje i platni agenti); (d) upravljanje imovinom: diskrecijsko i nediskrecijsko upravljanje fondovima, uključujući upravljanje portfeljem (udruženo, odvojeno, za male ulagatelje, za institucionalne ulagatelje, zatvoreno, otvoreno, koje uključuje privatni vlasnički kapital); (e) poslovne stavke: za isključivo poslovne stavke, uključujući one koje utječu na upravni odbor, navođenje netočnih podataka u financijskim izvještajima ili drugi događaji koji se mogu kategorizirati samo na razini korporativnog središta.

([1]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/1774 od 13. ožujka 2024. o dopuni Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju alati, metode, procesi i politike za upravljanje IKT rizicima te pojednostavnjeni okvir za upravljanje IKT rizicima (SL L, 2024/1774, 25.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1774/oj).

2. Odstupajući od stavka 1., institucije svakom događaju gubitka pripisuju najmanje jednu od karakteristika „poslovanje sa stanovništvom (uključujući bankarstvo i brokerske poslove sa stanovništvom)”, „trgovanje i prodaja”, „poslovno bankarstvo” i „ostale poslovne linije (uključujući korporativno financiranje, plaćanje i namiru, upravljanje imovinom, agencijske usluge, poslovne stavke)”.

3. Odstupajući od stavka 1., institucije pripisuju karakteristike „pravni rizik – povrede dužnosti”, „pravni rizik – događaji koji nisu povrede dužnosti” i „rizik modela” vrstama događaja prve razine i kategorijama druge razine u skladu s Prilogom.

Članak 33.

Retroaktivna primjena skupa podataka o gubicima

1. Institucije od 1. siječnja 2016. pripisuju događaje gubitka relevantnim vrstama događaja prve razine u skladu s člankom 24.

2. Institucije mogu pripisati događaje gubitka relevantnim kategorijama druge razine u skladu s člancima od 25. do 31. od 1. siječnja 2025.

3. Institucije mogu pripisati karakteristike događajima gubitka u skladu s člankom 32. barem od 1. siječnja 2025.

GLAVA II.

UVJETI POD KOJIMA SE IZRAČUN GODIŠNJEG GUBITKA OD OPERATIVNOG RIZIKA TREBA SMATRATI „NEOPRAVDANIM OPTEREĆENJEM”

Članak 34.

Spajanja odnosno pripajanja i preuzimanja

1. Za potrebe članka 316. stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 575/2013 smatra se da je izračun gubitka od operativnog rizika neopravdano opterećenje u razdoblju od najviše tri financijske godine od datuma na koji spajanje odnosno pripajanje ili preuzimanje počne proizvoditi učinke ako je zbog tog spajanja odnosno pripajanja ili preuzimanja pokazatelj poslovanja institucije jednak ili veći od 750 milijuna EUR, ali manji od 1 milijarde EUR.

2. Razdoblje iz stavka 1. smanjuje se na najviše dvije financijske godine nakon pravnog dovršetka spajanja odnosno pripajanja ili preuzimanja ako je najmanje jedna, ali ne sve institucije koje su sudjelovale u spajanju odnosno pripajanju ili preuzimanju, izračunala gubitak od operativnog rizika u godini koja je prethodila operaciji.

3. Ako su sve institucije koje su sudjelovale u spajanju odnosno pripajanju ili preuzimanju izračunale gubitak od operativnog rizika u godini koja je prethodila operaciji, izračun gubitka od operativnog rizika institucije koji proizlazi iz spajanja odnosno pripajanja ili preuzimanja ne smatra se neopravdanim opterećenjem.

Članak 35.

Pokazatelj poslovanja koji je privremeno jednak ili veći od 750 milijuna EUR, ali manji od 1 milijarde EUR

Za potrebe članka 316. stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 575/2013 smatra se da je izračun gubitka od operativnog rizika neopravdano opterećenje za institucije čiji je pokazatelj poslovanja jednak ili veći od 750 milijuna EUR, ali manji od 1 milijarde EUR, za najviše četiri uzastopna izvještajna datuma ili za najviše osam izvještajnih datuma od prethodnih dvadeset izvještajnih datuma.

Članak 36.

Prijelazna institucija iz članka 40. Direktive 2014/59/EU

Za potrebe članka 316. stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 575/2013 smatra se da je izračun gubitka od operativnog rizika neopravdano opterećenje za prijelazne institucije kako su definirane u članku 2. točki 59. Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([5]).

GLAVA III.

PRILAGODBE SKUPA PODATAKA O GUBICIMA NAKON UKLJUČIVANJA GUBITAKA OD SPOJENIH ODNOSNO PRIPOJENIH ILI PREUZETIH SUBJEKATA ILI AKTIVNOSTI

Članak 37.

Prilagodbe skupa podataka o gubicima povezane s izračunom gubitaka i taksonomijom rizika

Institucije iskazuju gubitke koji proizlaze iz spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti u skupu podataka o gubicima institucije koja izvješćuje uz potrebne prilagodbe radi usklađivanja s člancima 317. i 318. Uredbe (EU) br. 575/2013.

([5]) Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj).

Članak 38.

Prilagodbe skupa podataka o gubicima zbog tečajnih razlika

Ako se valuta spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti razlikuje od valute institucije preuzimateljice, institucije gubitke koji proizlaze iz spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti uključuju u skup podataka o gubicima primjenom, za svako desetogodišnje razdoblje, tečaja korištenog na kraju relevantne godine u financijskom izvještaju institucije.

Članak 39.

Izračun gubitaka ako institucija preuzimateljica ili institucija koja se spaja odnosno pripaja ne može odmah integrirati skup podataka o gubicima od preuzetih ili spojenih odnosno pripojenih institucija ili aktivnosti

1. Ako za spojene odnosno pripojene ili preuzete subjekte ili aktivnosti nije utvrđen ili se ne održava skup podataka o gubicima jer ti subjekti ili aktivnosti nisu obuhvaćeni područjem primjene članka 317. Uredbe (EU) br. 575/2013, institucija preuzimateljica za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika iz članka 316. te uredbe može koristiti sljedeću formulu:

$$\text{Godišnji gubitak od } \textit{operativnog rizika} = \frac{\textit{iskazani gubici}}{\textit{pokriće iskazanih gubitaka}}$$

pri čemu:

iskazani gubici = godišnji gubitak od operativnog rizika subjekata ili aktivnosti koji mogu iskazati godišnji gubitak od operativnog rizika;

$$\text{pokriće iskazanih gubitaka} = \frac{\textit{pokazatelj poslovanja subjekata ili aktivnosti koji mogu iskazati godišnje gubitke od operativnog rizika}}{\textit{pokazatelj poslovanja institucije}};$$

pokazatelj poslovanja institucije = pokazatelj poslovanja koji proizlazi iz konsolidacije institucije preuzimateljice, uključujući preuzete ili spojene odnosno pripojene subjekte ili aktivnosti.

2. Institucija preuzimateljica može koristiti formulu iz stavka 1. za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika za najviše deset financijskih godina prije pravnog dovršetka preuzimanja ili spajanja odnosno pripajanja.

3. Odstupajući od stavka 2., ako su spojeni odnosno pripojeni ili preuzeti subjekti ili aktivnosti obuhvaćeni područjem primjene članka 317. Uredbe (EU) br. 575/2013, ali institucija preuzimateljica ne može odmah prilagoditi svoj skup podataka o gubicima, ta institucija preuzimateljica može koristiti formulu iz stavka 1. ovog članka za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika iz članka 316. te uredbe u razdoblju do najviše dvije godine nakon pravnog dovršetka preuzimanja ili spajanja odnosno pripajanja.

4. Ako institucija preuzimateljica ne može odmah rasporediti godišnji gubitak od operativnog rizika za dio ili cijelu preuzetu ili spojenu odnosno pripojenu instituciju ili aktivnosti u skladu s razvrstavanjem povijesnih podataka o gubicima iz članka 317. stavka 7. Uredbe (EU) br. 575/2013, ta institucija preuzimateljica raspoređuje gubitke, u razdoblju od najviše dvije godine nakon pravnog dovršetka preuzimanja ili spajanja odnosno pripajanja, u skladu s raspodjelom gubitaka u instituciji koja izvješćuje.

DIO III.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. svibnja 2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Karakteristike	Razvrstavanje u vrste događaja prve razine i kategorije druge razine
Pravni rizik – povrede dužnosti	1. Događajima gubitka klasificiranima u sljedeće vrste događaja prve razine i kategorije druge razine uvijek se pripisuje karakteristika „pravni rizik – povrede dužnosti”: 1.1, 1.2, 1.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8. 2. Događajima gubitka klasificiranima u vrste događaja prve razine i kategorije druge razine koje nisu navedene u točki 1. ne pripisuje se karakteristika „pravni rizik – povrede dužnosti”.
Pravni rizik – događaji koji nisu povrede dužnosti	3. Događajima gubitka klasificiranima u sljedeće vrste događaja prve razine i kategorije druge razine može se pripisati karakteristika „pravni rizik – događaji koji nisu povrede dužnosti”: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5. 4. Događajima gubitka klasificiranima u vrste događaja prve razine i kategorije druge razine koje nisu navedene u točki 3. ne pripisuje se karakteristika „pravni rizik – događaji koji nisu povrede dužnosti”.
Rizik modela	5. Događajima gubitka klasificiranima u sljedeće vrste događaja prve razine i kategorije druge razine uvijek se pripisuje karakteristika „rizik modela”: 4.8, 7.5. 6. Događajima gubitka klasificiranima u sljedeću vrstu događaja prve razine i kategoriju druge razine može se pripisati karakteristika „rizik modela”: 7.4. 7. Događajima gubitka klasificiranima u vrste događaja prve razine i kategorije druge razine koje nisu navedene u točkama 5. i 6. ne pripisuje se karakteristika „rizik modela”.